

Causal layered analysis ja tulevaisuuskuvien
analyysi

Matti Minkkinen

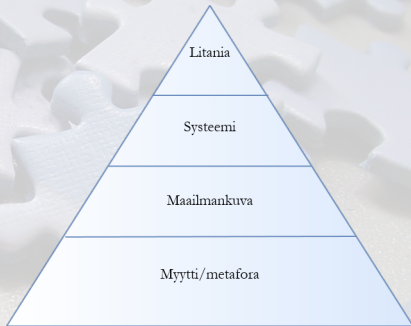
21.8.2017

CLA: mitä ja miksi?

- ▶ Tulevaisuudentutkimuksen menetelmä, jonka kehitti Sohail Inayatullah 1990-luvulla
- ▶ Ilmiöiden analyysi neljän “syvyyskerroksen” avulla
- ▶ Tieteellinen aineiston analyysimenetelmä ja työpajamenetelmä
- ▶ Kytkeytyy kriittiseen tulevaisuudentutkimukseen
 - ▶ Ennustamisen sijaan kysytään miten tulevaisuudesta ajatellaan nykyhetkessä
 - ▶ **Kieli** luo todellisuutta
 - ▶ Avaava menetelmä: vaihtoehtoiset tulevaisuudet
- ▶ Voidaan yhdistää osaksi menetelmäkokonaisuutta

CLA:n kerrokset

1. **Litania:** näkyvät ilmiöt ja trendit, muuttuvat nopeasti
2. **Systeemi:** analyyttiset selitykset, syy-seuraussuhteet
3. **Maailmankuva:** diskurssien ja tulkintakehysten kriittinen analyysi
4. **Myytti/metafora:** jaetut kulttuuriset tarinat, muuttuvat hitaasti

Esimerkki: yksityisyyden tulevaisuus

1. **Litania:** yksityisyys on kuollut
2. **Systemi:** elämäntapamme on riippuvainen tiedon jakamisesta ja virtaamisesta
3. **Maailmankuva:** fatalismi, ihmiset nähdään hedonistisina
4. **Myytti/metafora:** yksityisyys on uhrilahja

Liikkuminen CLA:n kerrosten välillä ja “vaakatasossa”

1. “Alaspäin”: syvemvät taustaolettamukset
2. “Vaakatasossa”: vaihtoehtoiset hahmottamistavat
 - ▶ Eri maailmankuvat, diskurssit ja myytit
 - ▶ Miten **ongelma**, **ratkaisu** ja **ratkaisija** määritellään?
3. Takaisin “ylöspäin”: määritellään ilmiö ja ratkaisut uudelleen

Huom!

Myytti ei tässä tarkoita asiaa, joka on epätosi, vaan totena pidettyä perustavanlaatuista kertomusta. Vrt. sankarimyytit, luomiskertomukset.

Tulevaisuuskuvien analysointi CLA:n avulla

- ▶ Ei ole yhtä oikeaa tapaa
- ▶ Litania: tulevaisuuskuva tai sen tiivistetty versio
- ▶ Muut kerrokset: piilossa olevat viestit, teemat, merkitykset (“luetaan rivien välistä”)

CLA kaivamisena. . .

Kuva 1: Nelisormimangusti kaivaa, <https://flic.kr/p/9Q9nbK>

...tai lisättynä todellisuutena

Kuva 2: Pokemon Go, <https://flic.kr/p/Ntvfyh>

CLA ja tulevaisuus

1. Tulevaisuus *työkaluna*, jolla tehdään näkyväksi nykyisiä olettamuksia ja kyseenalaistetaan niitä
2. CLA avaa ajattelua näkemään *vaihtoehtoisia tulevaisuuksia*

Kirjallisuutta

- ▶ Inayatullah, S. (1998). Causal layered analysis: poststructuralism as method. *Futures*, 30(8), 815–829.
- ▶ Inayatullah, S. (2004). Causal layered analysis: theory, historical context, and case studies. Teoksessa S. Inayatullah (toim.), *The Causal Layered Analysis (CLA) Reader: Theory and Case Studies of an Integrative and Transformative Methodology* (ss. 1–52). Tamsui: Tamkang University Press.
- ▶ Inayatullah, S. (2009). *Causal Layered Analysis: An Integrative and Transformative Theory and Method*. Teoksessa J. C. Glenn & T. J. Gordon (toim.), *Futures Research Methodology Version 3.0*. Washington DC: The Millennium Project
- ▶ Inayatullah, S. & Milojevic, I. (Eds.) (2015). *CLA 2.0: Transformative Research in Theory and Practice*